

Aggi Folgerø Johannessen

Poesiens puls.

Av Bjørn Inge Follevaag, kurator

I en anmeldelse fra Stavanger Kunstforening skriver kunstanmelder i Stavanger Aftenblad, Trond Borgen, at med Aggi Folgerø Johannessen "aner vi en kunstner med en særegen affinitet til fargenes poesi. Gjennom bildene går en poetisk puls fordi Folgerø Johannessen våger å stole på fargenes egen styrke. Kunstneren tar oss med til lavmælte, fortrolige møter med malerkunsten – til et sted hinsides tiden hvor hverdagens trivialiteter forvandles til poetisk drøm"

Selv sier Aggi at hun søker kunstnerisk uttrykk for følelser og tanker som ikke kan uttrykkes på annen måte. I motsetning til ord eller tekst, som omformer virkeligheten til begreper og kontroll, blir kunsten fuglen som flyr over, sier hun. Å utforske kunsten og dens vesen er en kontinuerlig og evig prosess, noe en aldri blir ferdig med. For Aggi er kunsten en sammenhengende kjede av utfordringer.

Vi er alle produkter av det vi har sett og erfart, av vår nære og fjerne historie. Livet setter spor i kroppen og i sansene. Ut fra et fenomenologisk perspektiv, og i følge dens grunnlegger Edmund Husserl (1859–1938), dreier det seg om å se fenomener slik de framtrer. Iflg en artikkel av dr. Philos Finn Nordtvedt ved Høgskolen i Oslo om kroppsfenomenologi er det dette som ligger implisitt i fenomenologiens slagord; «*zu den sachen selbst*» eller det å gå til sakens kjerne. Dette blir også framhevet av filosofen

Maurice Merleau-Ponty (1908–1961) som sier at å gå til sakens kjerne er som å vende tilbake til den verden, eller til den virkelighet, som eksisterer forut for all kunnskap, men som all kunnskap likevel er bygget på.

Aggi sier selv at det er det ubevisste – og dermed nettopp dette førrefleksive - som arbeider i den kunstneriske prosessen. Men at hun også krangler med det ubevisste for å få det bevisst. Hun arbeider med møter med virkeligheten og flyktige øyeblikk, opplevelser og stemninger, der også drømmene har sin plass, og prøver å fange dem i et kunstnerisk uttrykk.

”Jeg er opptatt av forenkling. Bildene er abstrakte, men de er ikke non-figurative, og jeg forfølger ideene inntil bildet selv vil ha noe å gi”, sier hun.

Som mennesker er bevisstheten vår gjenstandsrettet. Men den er også meningsfortolkende. Filosofen Ludwig Wittgenstein sier at for å evne å tolke meningene er det viktig å bruke ”oversiktlige framstillinger”, som med sin tydelighet kan gjøre det mulig for oss å forstå komplekse sannheter. Forenklingen kan være både i tekst og tale, men ikke minst i symboler og verk. Forenklingen er både komplisert og utfordrende, men like fullt den enkeltfaktor i Aggis verk som gjør dem gjenkjennelige og meningsbærende. Kunstneren er bevisst sin bruk av motiver, komposisjon og farger. Og hun bærer en romantisk lengsel til naturen, til det uberørte, som ofte kommer til uttrykk i heftige penselstrøk i bildene. Verkene er ofte abstrakte men ikke non-figurative. Og nettopp de figurative elementene åpner verkene opp for en bredere tolkning.

Hun er likevel bevisst på å ikke styre publikums opplevelse av bildene ved å velge åpne titler.

Den danske teologen og filosofen K.E. Løgstrup sier i "Den etiske fordring" at en har aldri med et annet menneske å gjøre uten å holde en bit av dets liv i sin hånd. I Aggis billedverden hegnes det varlig om livets poesi, naturens skjønnhet og fargenes toner – og hun lar betrakteren legge sine egne tolkninger til verket i en kullsviertro på at det er betrakterens egen livserfaring, historie og virkelighet som skaper relevans og sanselighet – og som gjør verket personlig for den enkelte.

Mathias Eidberg ved det teologiske fakultet på Universitetet i Oslo skriver at når våre allmenne livserfaringer hentes inn i et bilde forstår vi ikke bare det bildet handler om, men vi forstår også oss selv i lys av bildet. Våre egne erfaringer settes inn i en større sammenheng, en sammenheng som gjør det mulig å forstå dem på en annen måte. Verden og vårt eget liv blir nærværende for oss på en annen måte enn til daglig. Og i kunsten får fargene sin egen verdi. Alle steder er sansbare. Det sanselige stedliggjør oss, på godt og vondt. Kan vi ikke sanse et sted, er det ikke lenger et sted, og hvis vi ikke er på et sansbart sted, er vi ikke noe sted. Derfor rommer vår stedstilknytning også kimen til en eksistensiell krise. Det blir som den norske sykepleieren og filosofen Kari Martinsen påpeker: Vi er ikke kun oss selv. Vi er alltid i relasjon til noen eller noe. Vi er alltid viklet inn i hverandres liv og virkelighet gjennom sansene.

"Når en sans engageres, følger de andre sanser med på afstand. Dette sansende samspill bør være noget sentralt sammen med bevægelse og håndelag. Efter min opfattelse

gennem sanselige tilstedeværelse. Det er *aldeles* ikke nogen 'tavs viden' i betydningen 'Endnu ikke sat på ord'. Den er synlig og lader sig i høj grad dokumentere gennem sansning." Derfor klarer poesien og skjønnlitteraturen og kunsten å nå oss på en helt annen måte enn en hvilken som helst faglig tekst, fordi det formidles sanselig kunnskap. Og nettopp sanselig kunnskap har Aggi arbeidet mye med å formidle til nye generasjoner gjennom verket "Grunnbok i billedskapning".

Det dreier seg om å gi tilgang til en annen måte å se på. Men ikke minst vil kunstfaget kunne bidra til å utvikle nye problemløsningsmetoder og dermed danne grunnlag for en ny verdensanskuelse. En verdensanskuelse som kanskje i større grad nettopp er basert på det Trond Borgen i sin tekst om Aggi Folgerø Johannessen kaller en poetisk puls.